

OBSAH

Předmluva	9
-----------------	---

Hlava první

DIPLOMATÉ, POUTNÍCI, KAVALÍŘI

I. Před námi terra incognita	15
I/1 Cestující a cestovatel	15
I/2 První Češi ve světě	17
I/3 Středověká představa o světě	22
I/4 První české cestopisy	29
II. V diplomatických službách	33
II/1 „Já, bratr Oldřich, Čech, z Furlánska“	33
II/2 Poslové krále Jiřího z Poděbrad	47
II/3 Ve stínu tureckého půlměsíce	65
II/4 Mise k perskému šáhovi	86
III. Do Svaté země	89
III/1 Křížové výpravy a nábožensky motivované cesty	89
III/2 Kdo vodu Nilu pil... ..	96
III/3 Cesty bratří Hasištejnských	103
III/4 Pouť vzdělaného pražského měšťana	109
III/5 Ze Svaté země na popraviště	117
III/6 Český renesanční cestopis	127
IV. Čeští šlechtici a měšťané na cestách – rozmach a úpadek česky psaného cestopisu v 17. století	133
IV/1 Známý svět se rozšiřuje	133
IV/2 Kavalírské cesty a výprava české šlechty do Itálie v letech 1551–1552 ..	138
IV/3 Šlechtické cesty v období renesance	146
IV/4 Protestantští exulanti na cestách dobrovolných i nedobrovolných ..	160
IV/5 Cesty barokních kavalérů 17. století	183
IV/6 Horníci, lékaři, misionáři, skláři, dobrodruzi... ..	189
IV/7 Cestopisná literatura pobělohorského období	198

Hlava druhá

VE ZNAMENÍ KŘÍŽE

I. Duchovní dobyvatelé	201
I/1 Objevy nových zemí v 17. a 18. století a vznik koloniálních říší	201
I/2 Obraz Nového světa v české společnosti	210
I/3 Daleký obzor barokního misionáře	214
I/4 Útrapy cesty přes oceán	220
I/5 Střet civilizací	222
I/6 Mou vlastí je nebe	226
I/7 V pralesích Amazonie	242
I/8 Astronom na dvoře čínských císařů a mučedníci z Nagasaki	255
I/9 Misionářská idyla na Filipínách	263
I/10 První česká mapa Sibíře	266
I/11 Jako ve starých pohřebních kobkách	268
I/12 Františkáni u pramenů Modrého Nilu	271
II. Z Ochranova až na konec světa	281
II/1 Končí povinnost šířit evangelium u apoštolů?	281
II/2 Pod ochranou Páně	285
II/3 Počátky ochranovských misí	287
II/4 Moravští bratři u Hotentotů	291
II/5 Z Rixdorfu do Indie	295
II/6 Apoštol severoamerických Indiánů	297
II/7 Nevinné děti přírody či zvrženímhodní primitivové?	304
II/8 Konec snu o ideální obci	307

Hlava třetí

VZNIK A VÝVOJ NOVODOBÉHO ČESKÉHO CESTOVATELSTVÍ

I. V době osvícenství a národního obrození	309
I/1 Konec velkých námořních objevů a první výpravy do nitra kontinentů	309
I/2 Věk rozumu a proměny české společnosti	316
I/3 Cestopisné falzum Jana Rulíka	320
I/4 Objevitel viktorie královské	325
I/5 Přírodovědci v Latinské Americe	331
I/6 Cestovatelské osudy se špatným koncem	335
I/7 Michal Kotler, syn naděje, a Jan Jílek	345
I/8 Dva dobrodruzi za Velkou louží	350
I/9 Pozdní poutník po Svaté zemi	352
I/10 Cestovní relace dvou českých vědců	356
I/11 Český básník v rakouské uniformě	363
I/12 Havlíčkovy Obrazy z Rus	368
I/13 Hejtman Kříž, perský generál	371

II.	Cestovatelé a česká společnost v letech 1860–1918	377
II/1	Hic sunt leones	377
II/2	Dotváření občanské společnosti	386
II/3	Cestovatelé „z povolání“	392
	Cestovatelské centrum U Halánků	394
	Řídící učitel na cestě kolem světa	408
	Toužil jsem prospěti vědě a vlasti své	415
	Pouští i pralesem	424
	Lovec kaktusů a přítel Indiánů	432
	Český hrob v zemi Františka Josefa	437
II/4	Dobrodruzi a lovci	449
	První Čech na pěti kontinentech	450
	Ten, co sežral medvěda	457
	Po stezkách africké zvěře	463
II/5	Vědci a odborníci	476
	Lovci orchidejí, ptakopysků a ježur	476
	Čeští geologové na střeše světa	489
	Pán z dalekých moří	500
	V uniformě nizozemské koloniální armády	503
	Řád od habešského císaře	508
	Český Lawrence z Arábie	515
	Chvála cestování	521
	Němečtí učenci z českých zemí na cestách	523
	Zachránce bajkalského tuleně	529
II/6	Cestovatelé na kordy	530
	Nebesa vědí, že Váš syn se vydařil...	530
	Jak Emil Holub „zavraždil“ Čenka Pacla	532
II/7	Přednášky, výstavy a domorodí návštěvníci	536
	Přednáškami ke slávě a popularitě	536
	Nemístná velkorysost dr. Emila Holuba	539
	Bella, Tiksa a Červuš	542
II/8	Domorodci a kolonizátoři	545
II/9	Zrození moderního cestopisu	551

Hlava čtvrtá

POD VLAJKOU SAMOSTATNÉHO STÁTU

I.	Mezi světovými válkami	561
I/1	Je ještě co objevovat?	561
I/2	Ve víru války a politiky	565
I/3	Vědci, odborníci a profesionálové	572
	Profesoři u protinožců	573
	Poslední cesta Jiřího Bauma	580
	Trosečník polárního moře	585
	Baba wa Bambuti	587
	První česká cestovatelka	590

I/4	Světoběžníci a dobrodruzi	595
	<i>Toulky Jižní Amerikou</i>	595
	<i>Půl století „světoběžcem“</i>	597
	<i>První Čech v Antarktidě</i>	600
	<i>Sloužil jsem habešskému císaři</i>	602
	<i>Světoběžník v protinacistickém odboji</i>	604
	<i>Příběhy lovce kilometrů</i>	605
I/5	Spisovatelé a malíři na cestách	611
	<i>Nový pohled na staré věci</i>	611
	<i>V službách propagandy</i>	616
	<i>Do světa se štětcem a paletou</i>	617
II.	Cestovatelé v období nesvobody	620
II/1	Spouští se železná opona	620
II/2	Okno do světa	624
II/3	Hanzelka a Zikmund – výjimečný fenomén 50. a 60. let	625
II/4	Cestovatelé v exilu	634
II/5	Češi v Antarktidě a na Špicberkách	637
II/6	Osamělí mořeplavci	642
II/7	Expedice jako náhražky individuálního cestovatelství	645
II/8	Cestovatelští sólisté	653
II/9	Cestopis jako nástroj třídního boje?	659
III.	Cestování v éře zábavy a konzumu	
	aneb Konec skutečného cestovatelství?	662
	Poděkování	670
	Poznámky	671
	Výběr z pramenů a literatury	715
	Jmenný rejstřík	725
	Místní rejstřík	739
	Poznámka k obrazovému doprovodu	757